

IX

DIBUIX ARTÍSTIC II

2n de Batxillerat d'Arts

Departament de Dibuix
2016-17

INDEX

0. Índex.....	2
1. Introducció.....	3
2. Objectius generals.....	4
3. Exposició de continguts.....	5
4. Esquema de la temporalitat.....	7
5. Avaluació.....	8
6. Criteris d'avaluació.....	9
7. Criteris de qualificació.....	10
8. Metodologia.....	12
9. Activitats de recuperació.....	14
10. Activitats complementàries i extraescolars.....	14

1. INTRODUCCIÓ

El dibuix ha estat i és una eina insubstituïble en la representació de la realitat i en l'expressió de gran diversitat missatges i idees. La realitat que el dibuix configura pot ser objectiva, construïda sobre una base racional, i subjectiva, resultat d'una interpretació basada en la sensibilitat individual i emocional. El dibuix apareix per tant com un llenguatge que aconsegueix una funció fonamental com a vehicle de transmissió i expressió de missatges fins al punt de ser un factor decisiu de l'evolució i el progrés humans. En el llenguatge del dibuix, la funció semàntica correspon al significat que contenen les imatges gràfiques, mentre que la funció sintàctica es refereix a l'estructuració i a l'organització interna dels elements que componen la imatge. Ambdues funcions conviuen en perfecta harmonia veient-se mútuament complementades.

En el procés d'ensenyança i aprenentatge del dibuix s'ha de propiciar el desenvolupament d'aquestes dues funcions, atenent a les dimensions objectiva i subjectiva de la representació, centrant l'interès, però, en la capacitat de resposta gràfica a les elaboracions mentals que se'n deriven de l'observació analítica i racional de la realitat. Això s'aconsegueix amb el domini de la tècnica (de les tècniques) i és aquest domini el que ha de proporcionar a l'estudiant de Batxillerat, mitjançant la maduració de les habilitats, els recursos necessaris per a estendre l'acció de creació plàstica a totes les dimensions de la imaginació.

Per a la disciplina de Dibuix Artístic en la fase d'aprenentatge corresponent al 2n curs del Batxillerat d'Arts, la representació de la realitat ha de ser fruit d'un treball intensiu d'observació de models a través de l'exploració en profunditat de diferents estratègies de percepció de les relacions formals que els objectes ofereixen. El progressiu control d'aquestes estratègies d'observació –o formes de mirar– i l'habilitat per a aplicar-les de manera flexible a l'expressió gràfica mitjançant la tècnica, facilitaran a l'alumnat l'assoliment de la maduresa creativa i la superació completa d'estereotips, per tal que siga capaç d'expressar-se de forma creativa, tant davant d'estímuls visuals amb exigència d'objectivitat, com de configuracions plàstiques d'impuls subjectivista o imaginatiu.

En aquest nivell de l'aprenentatge els aspectes fonamentals es poden resumir, per tant, en proporcionar diverses estratègies de percepció i anàlisi dels models i una variada gamma de tècniques que canalitzen la l'expressió amb criteris estètics. El resultat esperat és el desenvolupament de les habilitats per a usar amb domini i solvència l'àmplia gamma de modalitats que engloba el difús concepte de Dibuix Artístic i que compren des de la capacitat de representació a mà alçada de l'entorn del Dibuix Tècnic, les representacions amb línia sensible d'alt grau de subtileza i refinament, fins al domini del clarobscur més analític o l'espontaneïtat expressionista de la taca gestual, sense oblidar la immediatesa de l'apunt directe, la dimensió imaginativa de les composicions més elaborades i un llarg etcètera. En una paraula: aprofundir en la varietat de la mirada i en la riquesa dels recursos tècnics.

2. OBJECTIUS GENERALS

El desenvolupament d'aquesta matèria contribuirà a què l'alumnat adquireisca les següents capacitats:

1. Conèixer i distingir els elements conceptuals bàsics de les formes separant o abstraient les seues entitats i verificant-les segons criteris de funció i de comparança.
2. Utilitzar les dades visuals amb sentit integrador, compronent-les com parts relacionades del conjunt i evidenciant en les imatges la seua escala de valors.
3. Representar amb intenció descriptiva-objectiva, de manera no mecànica i sota un concepte analític, les formes naturals o artificials de l'entorn.
4. Comprendre la realitat formal dels objectes com a conseqüència i reflex de la seua coherència estructural latent o explícita.
5. Representar una forma segons diverses intencions expressives i tècniques distintes, realitzant modificacions combinatòries divergents.
6. Comprendre la importància de l'estudi directe de les formes orgàniques i la riquesa de dades que poden aportar a la reflexió sobre les possibilitats expressives.
7. Emprar de manera eficaç els mecanismes de la percepció relacionats amb les imatges plàstiques que arriben als sentits, ja siguen procedents de l'exterior o de l'interior de si mateixos; desenvolupant la memòria visual i la retentiva.
8. Apreciar la riquesa de possibilitats expressives que contenen potencialment els diversos procediments i tècniques de representació així com els materials i valorar críticament la seua utilització adequada a la finalitat pretesa, reflexionant sobre els aspectes qualitius particulars que originen en les imatges la coherència entre forma, expressió i contingut.
9. Analitzar i valorar les manifestacions gràfico-plàstiques que s'han realitzant al llarg de la història, utilitzant l'observació, l'estudi i la comparança de les mateixes.

En síntesi, la concreció dels objectius es pot articular entorn de tres eixos fonamentals de conceptualització de la matèria. Els tres eixos són: Eix de percepció, eix de representació i eix de creativitat

Eix de percepció.-

Aquest primer eix correspon a la capacitat de percepció i de comprensió de la realitat objectual, tant de la seua forma real com de la seua representació gràfica. Els/les alumnes, hauran de considerar la percepció de la realitat que els envolta amb dues intencionalitats:

- a.-Percepció i anàlisi de les diferents parts constitutives d'un tot de forma separada
- b.-Integració en el tot de les parts que han de ser prèviament observades de forma fragmentària.

Aquestes dues aproximacions a l'anàlisi perceptiu –fragmentària i integradora- que l'alumnat porta a terme permet comprendre en tota el seu dimensió la realitat formal així com la coherència de l'estructura interna dels objectes que constitueixen el seu entorn.

Eix de representació.-

Els objectius continguts en aquest segon eix pretenen que l'alumnat adquireisca progressivament les capacitats necessàries per a l'estructuració i la configuració formal de les representacions plàstiques.

Aquest eix implica la transposició d'allò tridimensional al pla bidimensional. Per això cal que l'alumne/a compregui i assimile de forma analítica la realitat objectual que se li presenta en tres dimensions per tal que, de forma immediata, cree imatges bidimensionals representatives, tant de caràcter marcadament objectiu i analític, com deliberadament expressiu, tenint sempre en compte que ambdues opcions no són excloents entre si.

Eix de creativitat.-

Al voltant d'aquest tercer eix s'agrupen els objectius que tenen la finalitat imprimir valors estètics originals a l'expressió personal de l'alumne/a, com a resposta a les propostes restrictives d'interpretació i anàlisi que emet el professor. D'altra banda, és també fonamental que l'alumnat valore les diferents qualitats plàstiques i expressives dels materials així com de les distintes tècniques, l'experimentació imaginativa de les quals obri el ventall de possibilitats gràfico-plàstiques, aconseguint així la coherència entre tècnica, expressió i intenció.

3. EXPOSICIÓ DELS CONTINGUTS

Els continguts que es desenvolupen en la programació han d'articular-se al voltant dels tres nuclis fonamentals següents:

- Formes i imatges.

Aquest primer nucli tracta d'aprofundir amb major grau d'exigència respecte del 1r curs, en els elements constitutius de la forma i la seua representació, seguint l'impuls integrador que relaciona les formes, les imatges, la tècnica i l'estratègia d'anàlisi o forma de mirar.

- La composició. Sintaxi estructural.

Els continguts inclosos en aquest segon nucli treballen els aspectes referits al ritme i el moviment, així com les lleis compositives bàsiques de la simetria, l'equilibri, la compensació de masses i l'expressivitat de les composicions en les seues variants formals.

- L'evolució del llenguatge gràfico-plàstic

En aquest tercer nucli es desenvolupa l'experiència de la tècnica com a substància del llenguatge del dibuix. Es posa especial èmfasi en l'evolució d'aquest llenguatge a través de la història i del coneixement dels diferents períodes i estils. La incorporació metodològica de la comunicació per internet del professor amb els/les alumnes mitjançant el seu blog didàctic permet una constant presentació d'obres artístiques amb les consegüents observació i anàlisi. En aquest nucli s'estimula tant el coneixement d'obres i tècniques de referència com, ocasionalment, el tractament de la còpia com a reinterpretació i recreació d'una imatge.

En el desplegament d'aquests nuclis de continguts hem elaborat un programa que es concreta el tres blocs:

Bloc I

APROFUNDIMENT EN LES TÈCNiques BÀSIQUES D'OBSERVACIÓ

Es persegueix l'aprofundiment respecte del 1r curs de l'exploració sistemàtica de les formes de mirar i a través de les diverses tècniques d'encaixat i conceptualització de la forma:

- Forma esquemàtica
- Taca base
- Dibuix estructural de peces revolució i d'objectes complexos
- Caixes
- Estructures arquitectòniques (treballs de camp)

- Retentiva
- Apunts ràpids de bodegons
- Línia sensible d'alta resolució
- Apunts de figura del natural

Bloc II

LA COMPOSICIÓ

- Composició lliure (interpretació a partir de bodegons)
- Composició a partir d'imatges amb impacte significatiu
- Composicions abstractes

Bloc III

TÈCNIQUES AVANÇADES DE REPRESENTACIÓ

- Estàtua: Tècnica humida
- Dibuix arquitectònic d'alta resolució
- Dibuix hiperrealista d'objectes industrials
- Anàlisi objectiva de formes i clarobscur: Capítell, vestidures, superfícies especials
- Bodegons preparatoris per a les PAU

4. ESQUEMA DE LA TEMPORALITAT

Els continguts enunciats en l'apartat anterior han estat programats seguint els tres períodes marcats pel calendari escolar, amb una aproximació de distribució d'hores lectives que, encara que sotmeses a imperatius d'adequació, s'exposa a continuació.

Aquest esquema de temporalitat inclou les sessions d'examen previstes per a cada període avaluador i una relació orientativa, fora d'horari, dels tallers que l'alumnat ha de realitzar com a treball d'estudi a casa.

Temes	1a Avaluació. CONTINGUTS	HORES
1	Encaixat esquemàtic	2
2	Taca base BLOG-1	4
3	Dibuix estructural 1 BLOG-2 Peces revolució	4
	Dibuix estructural 2 BLOG-3 Objectes complexos	4
4	Retentiva	3
5	Apunts ràpids de bodegons BLOG-4	4
6	Dibuix Arquitectònic 1 (apunts de camp) BLOG-5	6
7	Dibuix Arquitectònic 2 (elaboració hiperrealista) BLOG-6	7
8	Apunts de caixes	4
EXAMEN 1: DIBUIX ESTRUCTURAL		3
EXAMEN 2: CAIXES		3
TOTAL HORES 1a AVALUACIÓ		44
<i>Tallers de casa 1a avaluació</i>	Autoretrats amb diverses tècniques	
	<i>Dibuix estructural de peces de revolució</i>	
	<i>Dibuix estructural d'una ferramenta</i>	
	<i>Dibuix hiperrealista d'un objecte</i> BLOG-7	

Temes	2a Avaluació. CONTINGUTS	HORES
9	Estudi de clarobscur d'un capitell compost BLOG-8	7
10	Estudis de vestidures (diverses tècniques) BLOG-9	10
EXAMEN 1: MODEL D'ESCAIOLA I TELES		5
11	Superfícies especials BLOG-10	8
12	Composició: Interpretació lliure de bodegons BLOG-11	8
EXAMEN 2: COMPOSICIÓ D'INTERPRETACIÓ		6
TOTAL HORES 2a AVALUACIÓ		44
<i>Tallers de casa 2a avaluació</i>	Autoretrats amb diverses tècniques	
	<i>Diversos exercicis de Dibuix Científic (animals, fruites, flors)</i>	
	<i>Composicions</i>	
	<i>Retrats, detalls corporals.</i>	

Temes	3a Avaluació. CONTINGUTS	HORES
13	Apunts del natural de model (alumne/a rotatiu) BLOG-12	4
14	Estudis d'estàtua amb tècnica humida BLOG-13	7
15	Gran composició d'un tema d'interès solidari BLOG-14	8
EXAMEN 1: ESTÀTUA		4
16	Bodegons preparatoris PAU BLOG-15	5
EXAMEN 2: BODEGÓ PAU42		4
TOTAL HORES 3a TOTAL HORES		32
TOTAL HORES DEL CURS		120
<i>Tallers de casa 3a avaluació</i>	Treballs amb diverses tècniques	
	<i>Exercicis de recuperació</i>	

5. AVALUACIÓ

L'avaluació se centra en les activitats dels alumnes, les quals han sigut programades atenent als objectius, continguts i criteris d'avaluació establerts per la legislació educativa i la seua adaptació per part del Departament al context escolar del centre.

Donades les característiques pròpies de l'assignatura i també les d'un alumnat que en principi, pel fet d'haver triat aquesta modalitat de batxillerat, hauria d'estar molt motivat, s'espera que aquest aspire a l'excel·lència. El professor observarà l'alumne des del punt de vista dels valors com ara l'esforç, el sentit de la superació, el rigor en el treball, el progrés relatiu i el grau de motivació. En aquest context, l'avaluació suposa una reflexió sobre el treball des d'una actitud que valora la crítica constructiva i l'autocrítica, en la qual ha d'implicar-se tant el professor com l'alumne i el grup com a col·lectiu.

És important fomentar la idea que l'alumne considere més la pròpia avaluació i les valoracions fetes pel professor que no la nota aritmètica en sentit estricte. La qualificació, igual com la correcció de treballs, serà escoltada per l'alumne interessat i serà oberta, com una reflexió de grup, sempre que siga possible, admetent-se l'expressió d'arguments crítics en roda d'opinions, amb el benentès que la responsabilitat final de la qualificació recau exclusivament en el professor.

Les condicions imprescindibles per a aconseguir l'aptitud són les següents:

- Presència diària activa en l'aula.
- Atenció a les intervencions del professor i seguiment de les instruccions emeses per aquest.
- Concentració en el treball.
- Presentació dels exercicis i treballs en les dates acordades.
- Acompliment de les condicions tècniques establertes per a la presentació dels treballs.
- Importància decisiva de l'assistència a classe.

6. CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Representar gràficament, en esbossos o estudis, aspectes de l'entorn urbà (per mitjà de línia i clarobscur), atenent a l'expressivitat de l'enquadrament i punt de vista elegits, a fi d'aconseguir termes espacials i efectes perspectius i profunditat, així com a la valoració de proporcions i contrastos lumínics.

Amb aquest criteri es vol valorar el sentit espacial expressat a través de les proporcions aparents, la superposició d'elements i la comprensió de les distorsions que en la forma produeix la perspectiva (obliquïtat i convergència).

2. Descriure gràficament l'essencial de les formes (o imatges de les formes) observades amb anterioritat, per mitjà de definicions lineals de la seua corporeïtat (no limitades al contorn extern) i intervenció de taca que tradueca el contrast tonal.
3. Aquest criteri tracta de comprovar el desenvolupament de la capacitat de memorització visual; es refereix, especialment, a una intenció perceptiva que cople la relació forma-espai, explicant aquella de manera esquemàtica i accentuant el seu caràcter diferenciat.
4. Descriure gràficament l'estructura essencial d'objectes artificials de l'entorn urbà o domèstic, davall un concepte de síntesi geomètrica, per mitjà d'una definició esquemàtica que incloga, per transparència i inducció, les línies ocultes significatives, evidenciant l'organització del conjunt en l'espai.

Amb aquest criteri s'observarà la comprensió global de la forma com a conseqüència de l'estructura que l'origina, i conseqüentment, la revelació d'informació oculta a partir de l'anàlisi de les percepcions visibles, entenent implícit l'estudi de proporcions i contorns aparents.

5. Representar gràficament diferents aparences d'una mateixa forma objectual ocasionades per la seua distinta orientació respecte del punt de vista perceptiu o de la variable situació de l'objecte, captant les alteracions produïdes (en angles, contorns, longituds i proporcions), per mitjà de definicions lineals.
6. Aquest criteri s'orienta a la distinció entre «el que sabem» (persistència i constància de la forma) i «el que veiem» (relativitat formal i perspectiva). Pretén valorar els progressos aconseguits en la captació d'aspectes no habituals de les formes al ser observades en escorç, és a dir, la impressió de la diferència entre la forma en si i els seus canvis d'aparença.
7. Interpretar una mateixa forma o objecte en diversos nivells icònics (apunt, esquema, esbós, estudi), utilitzant procediments i tècniques en què predomine el factor lineal (llapis, retolador, estilògraf) o el factor esbós (pinzell, retolador, barres) en funció de diverses intencions comunicatives: descriptives, il·lustratives, ornamentals o subjectives.
8. Aquest criteri pretén valorar la capacitat per a veure un mateix tema a través de diferents prismes, adequant el caràcter de la imatge a la finalitat pretesa, no sols des del punt de vista de la seua forma, sinó per la selecció dels materials i el seu ús apropiat.
9. Realitzar un dibuix de caràcter científic de formes naturals, per mitjà de descripció gràfica (línies i ombres), ampliant i acolorint alguna part especialment característica i qualitativament representativa, realitzant croquis o esquemes compositius des de diversos angles per a explicar l'estructura formal amb claredat.
10. Aquest criteri valora el progrés en la percepció visual per a distingir els aspectes característics d'una forma, la selecció de parts i enquadraments i les destreses tècniques i gràfiques per a proporcionar una informació suficient de la naturalesa del model.
11. Representar gràficament un conjunt de formes de caràcter geomètric (plans i

sòlids) descrivint amb claredat la disposició dels elements entre si (relacions de contigüïtat, superposició, penetració, macla, intersecció) per mitjà de definició lineal que reflectisca les proporcions i efectes espacials (deformacions perspectives).

12. Aquest pretén criteri valorar la capacitat per a comprendre i explicar gràficament les ubicacions relatives de les formes d'un conjunt en què es produeixen correspondències d'orientació i interrelacions variades en la seua articulació. El criteri s'orienta més a l'anàlisi lògica de l'espai que a les pròpies formes que el constitueixen.
13. Utilitzar amb propietat la terminologia específica corresponent als diversos continguts de la matèria.
14. Aquest criteri està encaminat a avaluar el coneixement i l'ús adequat dels termes propis de la matèria, especialment per a la comprensió dels seus continguts conceptuals, distingint ambigüïtats polisèmiques i falsos sinònims.
15. Reconèixer estils de dibuix diferents, relacionant-los amb els seus autors i èpoques, i identificar els materials i les tècniques amb què van ser executades les obres.
16. Amb aquest criteri s'intenta comprovar la capacitat de diferenciar un estil de dibuix d'un altre, relacionant-lo amb el seu autor i època, així com d'identificar els materials i tècniques que van ser utilitzats en l'execució de les obres objecte d'estudi.

7. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.

Per a la qualificació de cada una de les avaluacions es tindran en compte les següents ponderacions:

- a.- Treballs en classe 60%
- b.- Treballs de casa 30%
- c.- Actitud 10%

De tant en tant i dintre dels treballs de l'aula es realitzaran controls que tindran major ponderació respecte als altres treballs realitzats en classe (la nota d'un examen valdrà el triple que la resta dels exercicis)

És obligatori lliurar tots els treballs, per tant la nota s'obté per mitjana aritmètica de cadascun dels tres àmbits, multiplicant després pel coeficient corresponent.

Són condicions imprescindibles per a aconseguir l'aptitud:

- Presència activa en l'aula. El límit màxim d'absències, justificades o no, és del 25%.
- Cada falta d'assistència no justificada comportarà una penalització en la nota de l'avaluació de 0.25 punts.
- Atenció a les intervencions del professor.
- Concentració en el treball.
- Compliment de les instruccions del professor.
- Presentació d'exercicis, treballs i projectes en les dates acordades (entenen per presentat només allò que complisca amb les condicions de presentació).

La nota final serà el resultat de la mitja aritmètica de les tres avaluacions.

Que obtinga una qualificació negativa podrà realitzar un examen final de recuperació.

Les faltes per tal que puguen ser justificades s'hauràn de lliurar en el terme de tres dies després de l'incorporació a classe.

A l'hora de valorar un treball o exàmen, no es tindrà en compte si l'alumne ha faltat alguna sessió (estiga o no justificada).

Tal i com s'acorda el curs passat eun una reunió de Departament, alhora de qualificar els exàmens de dibuix artístic hi hagen dues notes; una referida al procés del dibuix i l'altra a resultat final del mateix, la nota definitiva s'obtindrà al calcular la mitja entre les dues notes. S'intenta d'aquesta manera que l'alumne siga més conscient del procés

8. METODOLOGIA

Les pautes de l'organització planificada i raonada dels continguts de la matèria Dibuix Artístic 2, així com les premisses generals de caràcter pedagògic que corresponen a la pràctica didàctica de la matèria es fonamenten en les consideracions següents:

- El professor ha de tenir sistemàticament en compte el nivell de coneixement previ del qual parteix l'alumnat, valorant el progrés relatiu, amb la idea de convergir en un determinat nivell de maduració. Es tracta d'evitar un aprenentatge dispers i mecànic, afavorint situacions en què es desenvolupa la capacitat de relació, anàlisi i síntesi.
- Es fomentarà la idea que el dibuix és una habilitat intel·lectual, alimentada per la visió però regida per la percepció. És el cervell, per tant, qui controla el moviment del cos i de la mà. L'habilitat tècnica és merament instrumental. L'automaticitat és desitjable en la mesura que descriu un estat d'aprenentatge en què les habilitats tècniques estan internalitzades i es dominen fins a tal punt que poden ser utilitzades sense parar-les una atenció conscient. L'objectiu del domini de la tècnica és poder ocupar-se de la forma i la substància de l'acció, sense desviar l'atenció i l'energia a qüestions mecàniques relacionades amb el control dels materials o les destreses manuals.
- Practiquem un ensenyament individualitzat que ha de fomentar la voluntat de superació. Les propostes de treball són sempre un repte personal, requerint de part de professor una atenció individualitzada encaminada a estimular el progrés relatiu i l'autosuperació.
- El valor del grup. La importància de la individualitat no va en detriment de la interacció amb els altres membres del grup i el seu treball. Precisament una de les principals fonts d'estímul per a la millora individual és, per una part la capacitat d'autocrítica, l'acceptació dels comentaris autoritzats del docent i, de forma molt rellevant, l'observació de la producció dels altres membres del grup. Es fomentaran, en conseqüència, rodes d'observació comentada de tots els treballs que el temps disponible permeti, amb intervencions d'anàlisi, tant del professor com dels/les alumnes que creuen que poden aportar la seua opinió.
- L'alumnat no ha d'assimilar els continguts impartits de forma aïllada i compartimentada, al contrari, és molt important que el progrés comporte la interrelació constant de tot allò que es va aprenent. Així no només aprendran conceptes nous, sinó que aprendran també a integrar-los i interrelacionar-los. Amb aquesta finalitat, el professor afavorirà aquest caràcter integrador proposant activitats que necessiten la interrelació de coneixements adquirits per a la seua consecució, fent-se eco per tant, dels continguts impartits amb anterioritat.
- És tan important que els alumnes aprenguen conceptes com la forma, el color, etc., com que sàpiguen plasmar aquests coneixements tècnicament, i que presenten a més una actitud positiva davant l'assignatura i les seues activitats, amb iniciatives pròpies, amb curiositat i interès per aprendre el màxim possible. Per tant, cap concepte, procediment o actitud hauran de considerar-se, ni per part del professor ni dels estudiants, com un fi en si mateixos.
- Progressivitat. És interessant mantenir un ordre cronològic des de l'anàlisi de l'observació objectiva de models fins a la interpretació subjectiva de les formes. És convenient exigir a l'alumnat en un primer estadi la consecució de representacions disciplinadament objectives –considerant com a tals les descripcions fidels al model- per a posteriorment, proposar interpretacions i/o representacions més subjectives d'aquest mateix entorn formal. S'ha de saber formar per a poder deformar.
- Les propostes restrictives són un estímul per a la creativitat. El treball "lliure", sense condicionants, aboca a l'expressió viciada i dona poques oportunitats per a

la recerca sistemàtica. El treball amb restriccions, tal com es practica en l'àmbit de disseny, és un instrument pedagògic fonamental per a trencar els propis estereotips i fomentar la investigació dins de la pròpia expressió.

- Hem de crear en la classe les condicions que fomenten la sensibilitat artística i la consciència que la producció que representen el treballs de l'alumnat tenen qualitat estètica. Això comprén la implicació de l'alumne en les formes artístiques de pensament i en la finalitat superior de la recerca tècnica.
- El professor ha d'incidir en la importància fonamental que tenen tots i els nivells de representació gràfica, evitant que es jerarquitze el treball finalista front als estudis, esbossos o apunts. Amb aquesta actitud es fomenta en l'alumnat el valor del procés que duu al resultat final com una part essencial del mateix, establint una metodologia que resulta especialment adequada per a aquesta assignatura.
- Es dóna especial importància metodològica al coneixement de la tradició artística, tant històrica com contemporània. Per això totes les propostes han d'anar precedides per la visualització d'una galeria d'imatges que situen l'alumnat en el context estilístic i tècnic del dibuix a què es correspon l'activitat. El sistema pel qual s'ha optat per a canalitzar aquesta informació és el del Blog didàctic per internet, elaborat pel professor i dirigit al col·lectiu restringit d'alumnes que formen el grup, normalment com a introducció a cada tema. La pràctica demostra l'elevat grau d'eficàcia d'aquest sistema, a més de contribuir notablement a la motivació dels/les alumnes a treballar en relació als referents mostrats.
- L'activitat de l'alumnat es realitza en tres àmbits:

a.-TREBALLS DE CLASSE. Aquest àmbit és l'eix principal del discurs didàctic que marca la programació, es tracta d'activitats amb termini definit i amb unes condicions molt estrictes com a proposta de treball, tant pel que fa al concepte com al tractament tècnic. En aquesta activitat, l'atenció individualitzada i col·lectiva del professor, comentant detalls suggerint actuacions o corregint, és una pràctica habitual.

b.-TALLERS DE CASA. És l'activitat paral·lela que l'alumnat realitza a casa, de caràcter constant al llarg del curs i específica en forma de carpeta per als períodes de vacances (Nadal i Pasqua). La freqüència és, en general, setmanal, amb algunes excepcions en que, per la complexitat dels exercicis, pot prorrogar-se a terminis majors.

c.-EXÀMENS. Són proves específiques que culminen els principals temes de la programació, que es realitzen en un temps estrictament acotat, que pot ser d'una o de diverses sessions, en les quals el professor no efectua cap correcció ni fa cap comentari al voltant del treball individual ni de conceptes generals sobre el tema objecte d'examen. El treball de l'alumnat en l'àmbit de la matèria de Dibuix Artístic en el Batxillerat d'Arts no hauria de ser considerat per l'alumnat com una càrrega, sinó com una activitat artística i sentida com a expressió de màxima implicació personal. I, tot i haver-hi èpoques de l'any en què l'alumne pot trobar-se aclaparat per l'excés de treball en altres matèries, ha de mirar d'obrir espais en el seu temps d'oci per a dur a terme les activitats de creativitat i recerca.

9.-ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ

El no lliurament de treballs o les faltes d'assistència a classe es penalitzen amb el detriment que aquestes incidències causen en la nota, recomanant-se com a fórmula de recuperació de la nota de classe, cas de faltes fins i tot justificades, l'obtenció de notes més altes en els treballs futurs.

Els treballs de casa es podran recuperar amb la seua simple presentació, amb retard.

Si l'absència a un examen obeeix a una causa certament justificada (casos greus), es podrà realitzar la prova de forma extraordinària.

Exàmen de Juny, l'examen de Juny consistirà en l'anàlisi d'un bodegó en el que es valoraran els següents aspectes:

- *composició
- *proporció
- *estudi de línia sensible
- *moviment i direccionalitats
- *estructura
- *clarobscur
- *tècnica.

10.-ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

Malgrat les condicions econòmiques i laborals, per al present curs 2014/15 el Departament ha acordat realitzar les següents activitats extraescolars:

- Un viatge cultural a Madrid o Barcelona (principals centres d'art)
- Una visita trimestral a València, per tal de visitar exposicions i museus (San Pius V, IVAM, Beneficència, Escola Superior de Disseny, Centre culturals del Carne, etc).